

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklēsiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

Veterum Testimonia De Socrate Et Sozomeno.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

VETERUM TESTIMONIA
DE SOCRATE ET SOZOMENO.

Cassiodorus Senator in libro de divinis lectionibus. Cap. 17.

POST historiam vero Eusebii, apud Græcos, Socrates, Sozomenus & Theodoritus sequentiâ conscripserunt. Quos à viro disertissimo Epiphany in uno corpore duodecim libris fecimus Deo auxiliante transferri: ne insultet habere se facunda Græcia necessarium, quod vobis iudicet esse subtrahitum.

Idem Cassiodorus in præfatione historia Tripartita.

Hanc igitur historiam Ecclesiasticam, quæ cunctis Christianis valde necessaria comprobatur, à tribus Græcis auctoribus mirabiliter constat esse conscriptam: uno scilicet Theodorito, venerabili Episcopo, & duobus disertissimis viris, Sozomeno & Socrate. Quos nos per Epiphany Scholasticum Latino condentes eloquio, necessarium duximus, eorum dicta defforata in unius styli tractum, Domino juvante, perducere, & de tribus auctoribus unam facere dictionem.

Liberatus Diaconus in Breviario historia Nestoriana. Cap. 2.

Socrates verò in libro Ecclesiasticæ historiae dirimit Nestorium à Paulo, eorumque differentiam sic ponit. Apparet, inquit, Nestorium ignorasse lectiones Antiquorum. Quapropter, ut dixi, in sermone solo moratus est. Et non solum eum sermonem examini dedit, sed etiam omnino Deum esse, qui natus est, denegavit. Nos autem fatemur, quoniam qui de sancta Virgine natus est, crucifixus est, Dominus est gloriæ, sicut dicit Apostolus: si enim cognovissent, nunquam Dominum gloriæ crucifixissent. Porro Nestorius dicit: Noli gloriari Judæ. Non crucifixisti Deum; tanquam ipse Dominus gloriæ, idem non sit Deus. Nam quia purum hominem non dicit Christum, sicut Photinus & Paulus Samosatenus, etiam homiliæ quas fecit, ostendunt. Nusquam enim Dei verbi subsistentiam perimit, sed ubique eum subsistere confitetur, & habere subsistentiam, & non sicut Photinus & Paulus Samosatenus, ejus subsistentiam perimentes. Hæc Socrates de Paulo & Nestorio. Hic Socratis locus descriptus est à Liberato ex libro duodecimo historiae Tripartitæ. In Græcis enim Codicibus aliter legitur.

Theodorus lector Ecclesie Constantinopolitanae, in Epistola quam præfixit historia Ecclesiastica.

Εὐσεβίου ἑθαυμασιώτατε τῶ ἐπικλυσαμφίλε, κεκμηκότῳ ἀεὶ τῶ συλλογῶ
τῶ ἀνέκαθεν τὰς τοιαύτας ἐκκλησιαστικὰς ὑποθέσεις λογίων ἀνδρῶν συγγραφοῦν,
ἔ μόνον λέγω τῶν ᾧδ' χειρῶν Φιλοσοφῶντων, ἀλλὰ καὶ παρ' ἑβραίοις, καὶ
τῶνδ' ἐ τῶ ἰσραηλῶ συντάξιν ποιησαμένε ἀχρὶ τῶ εἰκοστῆ ἔτει τῆς Φιλοχρείσε
καὶ ὡς ἀληθῶς ὑπὸ Θεῶ χειρὸς τοῦθεῖσε βασιλείας κωνσταντίνε ἑ πανδοφήμε καὶ

endum est maximam partem libri noni Hermiae Sozomeni hodie desiderari, historiam scilicet annorum circiter 18. à Consulatu Agricolaë & Eustathii, usque ad Consulatam 17. Theodosii Augusti: & in iis capitibus, quæ vetustatis incuria perierunt, Sozomenum de Theodoro Mopsuesteno ea scripsisse, quæ referuntur à Gregorio Magno. Verum hæc Baronii responsio, licet Miræo & Vossio aliisque placuerit, mihi tamen haudquam satisfacit. Quis enim credat, Gregorii Magni ætate integriores fuisse Sozomeni codices quàm nunc sunt. Nam Cassiodori ætate, qui Gregorium Magnum antecessit, nihilo auctiores erant Sozomeni codices iis, quos nunc habemus: idque ex historia Tripartita ejusdem Cassiodori facile est cognoscere.

Synodus septima, in actione prima.

Κωνσταντίνου ὁ εὐλαβέστατος διακόνου καὶ νοταρίου ἀνέγνω ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ ἱστορίᾳ σωκράτους Φωτεινὸς ὅτι σιρμίῃ γρηγόριος ἐπίσκοπος μαθητὴς ἡμῶν μαρκέλλου ἀγκύρας, καὶ αὐτὸς ψιλὸν ἄνθρωπον τὸν κύριον ἐλεγε ὡς ὁ μαρκέλλος. καὶ αὐτὸς ὁ αὐτὸς ἀνέγνω ἐν τῇ αὐτῇ ἱστορίᾳ. οἱ ἐν τῇ σαρδικῇ ἐρήμῳ αὐτῶν κατεδήθησαν ὄργην ἣ πείσως τῶν ἐν νικαίᾳ ἐπέβησαν, καὶ τὸ ἀνόμοιον ἐκβάλλουσι, καὶ ἀναθεματίζουσι ἀποδιδοῦσι ἣ εὐθὺς θρόνους παύλω καὶ ἀθανασίῳ, ἐτι γὰρ ἡμῶν μαρκέλλου τῷ ἀγκύρας, ἀπολογουμένῳ λέγοντι, ὡς εὐχὴ ἐνοήθησαν ἅπασιν ἐν βίβλοις εὐαγγελίου. ἐπεὶ καὶ αὐτὸς εὐθὺς λέγουσας ψιλὸν ἄνθρωπον τὸν κύριον ἀποσρέφε. Quæ leguntur in libro 2. historię Ecclesiasticę Socratis cap. 18. & 20. sed non iisdem verbis.

Constantinus reverendissimus Diaconus & Notarius legit. De Ecclesiastica historia Socratis. Photinus Sirmii quondam Episcopus, discipulus erat Marcelli Ancyrani; & ipse purum hominem dicebat Dominum sicut & Marcellus. Rursus idem legit de Ecclesiastica historia Socratis. Qui autem Sardicę convenerant, primum quidem hos eò quòd iudicium subterfugissent damnarunt. Et definitionem fidei Nicęnæ confirmantes, dissimilitudinem respuunt & anathematizant. Reddiderunt autem sedes suas Paulo & Athanasio, nec non & Marcello Ancyrę, rationem reddenti ac dicenti, quod non fuerint intellecta, quæ in libris suis exposuerat, præsertim cum ipse eos, qui dicebant Dominum purum hominem, averfaretur.

In eadem Synodo septima paulo post, hæc leguntur.

Στέφανος ὁ εὐλαβέστατος μοναχὸς καὶ βιβλιοφύλαξ ἀνέγνω. ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ ἱστορίᾳ ρεφίνης. τέτον ἡμῶν ἐν τὸν ἐμφύλιον διαγμὸν βραχυῶ ὄντα πρότερον, εἰς τὴν ἐπισκοπὴν παρελθὼν μακεδόνι ἠύξησεν. ἀκάκιος ἦ καὶ παρόφιλος μᾶξιμον τῶν ἱεροσολύμων εὐεώσαντες, κύριλλον ἀντεκαίεσαν. *Id est:*

Stephanus reverendissimus monachus & librorum custos legit. De Ecclesiastica historia Rufini. Hanc quidem intestinam persecutionem, cum levis esset, primum in Episcopatum transfiliens Macedonius crescere fecit. Acacius aurem & Patrophilus Maximum Hierosolymitanum expellentes, Cyrillum pro eo constituerunt. Hæc leguntur apud Socratem in libro 2. historię cap. 27. & 38. Quare in Græco textu pro voce ρεφίνης scribendum est σωκράτης.

Veterum Testimonia

Photius in Bibliotheca, cap. 28.

Ανεγνώθη Ὁκροάτης ἐκκλησιαστικὴ ἰστορία, ἐφεξῆς ἕσα τ' ἀρξείῃ μὲν
ἡ ἀπὸ τ' κωνσταντίνου βασιλείας, καὶ κατέσιν ἕως τ' τῶν νέων θεοδοσίου βασιλείας· ὁ δὲ
συγγραφεὺς ὡσαύτως ἀμμωνίου καὶ ἑλλαδίου τοῖς ἀλεξανδρῶσι γραμματικοῖς φοιτῶν,
ἐτι παῖς ὦν τὰ τ' γραμματικῆς ἐδιδάσκετο, ἐλληνιστῆς ἔσιν καὶ διάστασι ἐκπέσσει τ'
πατερίδου, καὶ ἐν κωνσταντινῆ πόλει διατεύεσθαι ὡσεὶ καὶ ἡ βιβλίον χρόνον ἐτῶν
εἰς. ἢ δὲ πᾶσα ἰστορία ἐν τόμοις αὐτῶν σωτέθει' ἐπιτά· ἢ δὲ φράσις ἐδὲν ἔχει ἀξία-
λογον, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς δόγμασι ἐλίαν ἐσιν ἀκρίβης. *Id est:*

Lecta est Socratis Ecclesiastica historia, Eusebium proxime excipiens: du-
cens quidem initium à Constantini Imperio, & ad Theodosii Junioris tem-
pora progrediens. Scriptor hic Ammonium & Helladium Alexandrinos
Grammaticos, qui Gentiles erant, & ob seditionem patria expulsi, Con-
stantinopoli degebant; in Grammatica Præceptores habuit adhuc puer.
Continet vero hoc opus res gestas centum & quadraginta annorum, om-
nisque adeo historia septem est libris comprehensa. Stylus illi non ad-
modum splendidus: sed nec in dogmatibus valde accuratus est.

Idem cap. 30.

Ανεγνώθη σαλαμάνης ἑρμείας Ὁζομένης Ὁχολαστικῆς, ἐκκλησιαστικὴ ἰστορία ἐν λό-
γοις θ'. προσφωνεῖ τὴν ἰστορίαν πρὸς θεοδοσίον τὸν νέον. ἀρχεῖ δὲ ἀπὸ τ' ὑπατείας
κρίσπε καὶ τῶν πατρῶν κωνσταντίνου καὶ κατέσιν μέχρι τ' τῶν νέων θεοδοσίου βασιλείας.
ὅσα δὲ δίκαια ἡ λέγων ἐν κωνσταντινῆ πόλει ἐστὶ τὸ Ὁκροάτης ἐν τῇ φράσει βελτίων.
διαφωνεῖ δὲ αὐτῶν καὶ τινὰς ἰστορίας. *Id est:*

Lecta est Salamanis Hermiae Sozomeni Ecclesiastica historia libris no-
vem comprehensa, quam auctor nuncupat Theodosio Juniori. Incipit
autem à Consulatu Crispi ejusque fratris Constantini, & progreditur us-
que ad principatum Theodosii Junioris. Hic Constantinopoli causasegit:
estque Socrate in scribendo præstantior: à quo etiam in quibusdam nar-
rationibus dissentit.

Nicephorus Callistus in libro primo historiae Ecclesiasticae, Cap. 1.

Ἑρμείας μὲν τοῖς Ὁζομένῃ, ὁ καὶ σαλαμίνῃ, καὶ ὁ τῶν κυρῶν προσδεδού-
σας σοφὸς θεοδώριτος, τῆς τρίτης συνόδου πρὸς μαχλίω ἰών· ἐτι δὲ καὶ ὁ θεομιστὴς Φι-
λοσόργῃ πρὸς δὲ ὁ τῶν προσηγορίαν, ἢ μὲν δὲ γὰρ τῶν προαίρεσιν καὶ τα-
ρῆς σωκράτης, τὸ πῆρας ἐκείνης δεχθῆναι τῶν ἰδίων πεποιημένοι παραγματοῦν, ἀχρε-
δὴ καὶ τῶν χρόνων θεοδοσίου τῶν νέων τῶν ἰστορίαν καθεύκωσαν, ὑπόθεσιν μίαν ὅσα δὲ
ὅπως ἅπαντες προσηγορίαι. *Id est:*

Porro Hermias Sozomenus, qui & Salaminius dicitur, & doctissimus
Theodoritus Episcopus Cyri, qui tertiam Synodum impugnavit: Item
Deo invisus Philostorgius, & qui cognomento quidem καθαρός, sed ani-
mo minus puro fuit Socrates, à fine Eusebii Cæsariensis exorti, usque ad
tempora Theodosii Junioris historiam suam perduxerunt, cum omnes ne-
scio, quo pacto idem sibi argumentum proposuissent.

Idem in libro II. cap. 14.

Hæc sibi renuntiata esse Socrates, qui hoc loco non abhorrere se à Nova.

de Socrate ac Sozomeno.

tianorum institutis palam præ se fert, à sene quodam scribit, qui se presbyteri filium fuisse dicebat, qui Synodo illi interfuisset.

In libro 4. Juris Græco-Romani, cap. de translationibus Episcoporum.

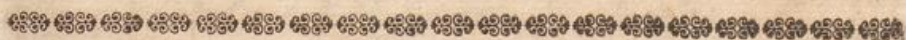
Ὁ Σωζόμενος ἐγραφε γράφει, ὅτι ἐπὶ κωνσταντίας μελέτιου ἐπίσκοπου σεβαστίας τῆς ἁρμενίας μετετέθη εἰς ἀντιόχειαν. *Id est:*

Hermias Sozomeni filius scribit, regnante Constantio Meletium à Sebastia Armeniæ translatum esse Antiochiam.

Cedrenus in Chronico, pag. 275.

Ὁ δὲ Σωζόμενος φησὶν, ὅτι καὶ θείας ἐμφανείας ἤξιστο.

Sozomenus vero ait, eam Divina visione dignatam fuisse. Loquitur de Pulcheria Augusta.

CENSURA & FACULTAS

Ordinarii Moguntini.

Socratus & Sozomeni historiam Ecclesiasticam Græco-Latinam juxta emendationem Henrici Valesii Parisiis Anno M DC LXVIII. editam, in hac metropoli novis typis imprimi, & per Archidiaecesin diocesis publicam hisce facimus potestatem. Anno M DC LXXVII. d. 30. Julii.

A. G. Volufius, Episcopus Diocletiano-
polititanus Suffraganeus & librorum
Censor.